

CONCURSUL ȘCOLAR NAȚIONAL DE COMPETENȚĂ ȘI PERFORMANȚĂ COMPER

EDIȚIA 2015-2016 / ETAPA NAȚIONALĂ – 23-27 MAI 2016

COMPER – LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ, CLASA a VI-a

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timpul efectiv de lucru este de 120 de minute.

Citește cu atenție textele care urmează, apoi bifează răspunsul corect la întrebările propuse:

A. Fie că este vorba de un ursuleț, de o păpușică, de o păturică sau de o pernuță de decor cărată oriunde și oricând, ele sunt obiecte pe care copilul își proiectează sentimentul de siguranță, de „acasă”, de familiar și liniște.

Fără aceste obiecte, copilul devine nesigur, neliniștit sau chiar anxios. Bine, când este vorba de un copil de trei ani, nu pare ceva exagerat, însă la vârsta de cinci ani? Da, și la cinci ani, și chiar mai târziu. Până la urmă, pe cine și de ce deranjează acest lucru? [...]

Primele momente de explorare independentă a „lumii” apar, de obicei, pe la șase luni, când bebe „pășește” afară din zonele de securitate reprezentate de pat, țarc, cărucior, iar impactul „lumii” asupra lui poate avea un efect foarte puternic, copilul simțind nevoia să se sprijine de ceva (afectiv vorbind) – o jucărie, o pernuță, o păturică ce îi aduce consistența, mirosul, căldura de acasă. [...]

Copilul nu are cum să se simtă în siguranță în locuri sau cu persoane străine, așa, dintr-o dată; el trebuie să își educe în timp acest sentiment de încredere, odată cu căpătarea independenței personale (odată cu învățarea mersului, vorbirii etc.), independență ce se stabilește mai ușor când ai alături ceva familiar. [...]

Indiferent de vârstă, copilul va renunța singur la obiectul securizant, imediat ce se va simți pregătit să o facă.

(Text preluat de pe site-ul <http://baby.unica.ro/atasamentul-copiilor-fata-de-obiecte>)

B. Am avut o copilărie tristă.

Fără jucării.

Niciodată nu mi-a adus cineva o jucărie. Nimeni n-a luat în seamă existența mea. Doar rar de tot observa mama că-mi curge nasul, și atunci mi-l ștergea, fără pricepere, fără milă, și frecătura mă ustura.

Mănușile – de cele cu câte un singur deget – le purtam trecute cu un șiret pe după gât, să nu le pierd. Și cum șiretul mi-l nimerise prea scurt de la început, am umblat așa, cu mâinile atârănânde, un an întreg, după aceea multă vreme am continuat să le țin ca un cățel când face sluj.

Aveam cu mine numai închipuirea. Cu ea mi-am plăsmuit personaje și complicații, o viață pe care o alimentam după voia mea, până ce căpătam dureri de cap și febră.

Dar fără lumea asta nu mai puteam trăi, fiindcă n-avem jucării și fiindcă oamenii din jurul meu erau prea mari, vorbeau prea tare și se mișcau întruna, fără să știi care e rostul lor și fără să fi luat în seamă de ei, uitată prin casă.

Primul lucru de care m-am legat a fost o cuvertură albastră de catifea, cu broderii de fir, păsări și îngeri cusuți cu aur. Dar plăcerea de-a fi cu îngerașii și păsările de pe cuvertura albastră nu era senină, ci dublată de bănuiala chinuitoare că fac un lucru neîngăduit.

(Cella Serghi, Pânza de păianjen)

C. *Sunt eu, fetița asta serioasă
Ce stă pe-un scăuieș, cuminte,
Strângând la piept, cu mâinile-amândouă
Păpușa nouă,
De care încă-mi mai aduc aminte?
(Avea rochiță albă, de mătasă.)*

*Mi-e milă de mânuța ei,
De trupul mic, și firav, și puțin:
Mi-e milă ca de-un copilăș străin
Ce-ar fi murit, demult, sub ochii mei...*

*Pe vremea ceea nu mă cunoșteam, -
Oglinzile erau așa de nalte!
O dată doar, în luciul unui geam
Am bănuțit o clipă chipul meu,
Am prins în ochi surâsul celeilalte
Și n-am știut că-s eu.*

*Azi, din fetița aceea nu mai este
Decât o poză ștearsă și-o poveste.
Cu ochii mari, cu cerceșii din ureche,
Mi-a adormit – păpușa veche
Pe scăuieșul din grădină –
În suflet, printre cioburi de lumină.*

*Dar de Crăciun, când fulgi subțiri de fum
Coboară liniște pe suflet și pe drum,
Când bate-n geamuri cea dintâi colindă, -
Din întunericul uitat în mine
Eu simt, încetișor, cum vine
Fetița din oglindă,
Cum își deschide ochii calzi și vii
Și-mi cere iarăși răs și jucării.*

(Otilia Cazimir, *Poză veche*)

STANDARD

1. Conform textului A, copilul are nevoie de un obiect securizant pentru:
 - a. a se juca;
 - b. a se obișnui cu un mediu care îi este familiar;
 - c. a avea un confort afectiv;
 - d. a-și face prieteni de joacă.
2. După cum rezultă din textul A, primele momente de explorare independentă a „lunii” apar, de obicei:
 - a. la șase luni;
 - b. la cinci ani;
 - c. la nouă ani;
 - d. la zece ani.
3. În textul B, evadarea copilului în lumea imaginară este motivată de:
 - a. numărul mare al jucăriilor pe care îl are;
 - b. lipsa de atenție a celor din jur;
 - c. numărul mare de prieteni;
 - d. plăcerea de a se juca.
4. Numărul grupurilor de sunete* care apare în următoarea secvență din textul C: *Sunt eu, fetița asta serioasă/ Ce stă pe-un scăuieș, cuminte./ Strângând la piept, cu mâinile-amândouă...* este:
 - a. diftong: 6; triftong: 0; hiat: 3;
 - b. diftong: 4; triftong: 1; hiat: 3;
 - c. diftong: 5; triftong: 1; hiat: 2;
 - d. diftong: 7; triftong: 1; hiat: 1;

*Vor fi luate în calcul toate grupurile de sunete, chiar dacă se repetă.

5. Sunt despărțite corect în silabe toate cuvintele din seria:
- con-sis-ten-ța, ex-plo-ra-re, chi-nu-i-toa-re, ce-lei-lal-te;
 - con-sis-ten-ța, ex-plo-ra-re, chi-nu-i-toa-re, cel-ei-lal-te;
 - cons-is-ten-ța, ex-plo-ra-re, chi-nu-i-toa-re, ce-lei-lal-te;
 - con-sis-ten-ța, ex-plo-ra-re, chi-nui-toa-re, ce-lei-lal-te.
6. În următoarea secvență din textul **B**: *Dar plăcerea de-a fi cu îngerașii și păsările de pe acoperșorul albastru nu era senină, ci dublată de bănuiala chinuitoare că fac un lucru neîngăduit.*, numărul cuvintelor derivate este:
- trei;
 - patru;
 - cinci;
 - șase.
7. Apare același verb cu două valori morfologice diferite în varianta de răspuns:
- Aveam cu mine numai închipuirea. Cu ea mi-am plăsmuit personaje și complicații...;
 - Fie că este vorba de un ursuleț, de o păpușică, de o păturică sau de o pernuță de decor cărată oriunde și oricând, ele sunt obiecte pe care copilul își proiectează sentimentul de siguranță...;
 - Am bănuț o clipă chipul meu,/ Am prins în ochi surâsul celeilalte...;
 - Niciodată nu mi-a adus cineva o jucărie. Nimeni n-a luat în seamă existența mea.
8. Substantivele din secvența: *Din întunericul uitat în mine/ Eu simt, încetșor, cum vine/ Fetița din oglindă* au, în ordine, următoarele funcții sintactice:
- complement indirect, subiect, atribut;
 - complement circumstanțial de loc, complement direct, atribut;
 - complement circumstanțial de loc, subiect, atribut;
 - complement circumstanțial de loc, subiect, complement circumstanțial de loc.
9. Pronumele personal din secvența: *Și-mi cere iarăș răs și jucării.* este corect analizat în varianta de răspuns:
- pronume personal, formă neaccentuată, pers. I, nr. sing., caz dativ, complement indirect;
 - pronume personal, formă neaccentuată, pers. I, nr. sing., caz acuzativ, complement direct;
 - pronume personal, formă neaccentuată, pers. I, nr. sing., caz acuzativ, complement indirect;
 - pronume personal, formă accentuată, pers. I, nr. sing., caz dativ, complement indirect;
10. Cazul cuvintelor subliniate în secvența: *Mi-e milă de mânăta ei...* este corect indicat în varianta de răspuns:
- acuzativ, nominativ, acuzativ, dativ;
 - dativ, nominativ, acuzativ, genitiv;
 - genitiv, acuzativ, acuzativ, genitiv;
 - dativ, acuzativ, acuzativ, genitiv;
11. Numărul cuvintelor cu funcția sintactică de atribut din secvența: *Primul lucru de care m-am legat a fost o acoperșor albastru de catifea, cu broderii de fir, păsări și îngeri cusuți cu aur.* este:
- cinci;
 - șase;
 - șapte;
 - opt.

- 12.** Cuvintele subliniate în secvența: *Niciodată nu mi-a adus cineva o jucărie.* au, în ordine, următoarele funcții sintactice:
- complement circumstanțial de timp, complement indirect, complement direct;
 - complement circumstanțial de timp, complement indirect, subiect;
 - complement circumstanțial de timp, complement direct, complement direct;
 - complement circumstanțial de timp, complement indirect, complement indirect;
- 13.** Următoarea secvență din textul **B**: *Primul lucru de care m-am legat a fost o cuvertură albastră de catifea, cu broderii de fir, păsări și îngeri cusuți cu aur. Dar plăcerea de-a fi cu îngerașii și păsările de pe cuvertura albastră nu era senină, ci dublată de bănuiala chinuitoare că fac un lucru neîngăduit.* sugerează:
- încântarea copilului la descoperirea unui obiect care îi asigură un anumit confort;
 - dorința copilului de a se bucura de un obiect care îi face plăcere și teama de a nu-l distruge;
 - regretul pentru pierderea unui obiect din copilărie;
 - bucuria copilului, legată de o amintire din copilărie.
- 14.** În a doua strofă din textul **C**, apar următoarele figuri de stil:
- epitetul multiplu, repetiția, comparația;
 - enumerația, epitetul multiplu, repetiția;
 - numai repetiția și enumerația;
 - numai comparația și enumerația.
- 15.** Titlul textului **C** sugerează:
- o imagine de altădată, care nu a fost afectată de trecerea timpului;
 - caracterul actual al unor amintiri;
 - amintirea unei perioade îndepărtate;
 - degradarea amintirilor unei persoane.
- 16.** În ultima strofă din textul **C**, se exprimă sentimente de:
- neliniște;
 - încântare;
 - bucurie;
 - melancolie.

EXCELENȚĂ

- 17.** Un aspect comun al textelor **B** și **C** este:
- transmit sentimente de melancolie în raport cu o anumită perioadă din viața omului;
 - fac referire la o anumită modalitate de a retrăi aspecte specifice copilăriei;
 - sugerează regretul pentru trecerea timpului;
 - transmit bucuria de a descoperi amintiri din copilărie.
- 18.** Următoarea afirmație este corectă:
- Toate cele trei texte se referă la un anumit obiect cu ajutorul căruia un copil își creează un sentiment de siguranță.
 - În toate textele date se prezintă un aspect semnificativ din viața unui copil.
 - Textul **A** transmite sentimente de melancolie în raport cu o perioadă din viața unui om.
 - Textele **B** și **C** fac referire la sentimente trăite de adulți, în raport cu propria copilărie.

Răspunsuri corecte:

1. c
2. a
3. b
4. d
5. a
6. b
7. a
8. c
9. a
10. b
11. d
12. a
13. b
14. a
15. c
16. d
17. a
18. d